

Lucas 23,13-35 – De levende Heer is sterker dan teleurstelling en verwarring

Eerste Paasdag

Liturgie

- Voorzang: Gez 171,1 en 3
- Aansteken nieuwe paaskaars
- Votum / groet
- Zingen: Gez 95,1.3.4
- Rom 8,11
- Zingen: Gez 165
- Gebed
- Lezen: Luk 24,1-12
- Zingen: Gez 97 in alle vroegte
- Lezen: Luk 24,13-35
- Zingen: LB 215,1.2
- Preek over Luk 24,13-35
- Zingen: Gez 99,1.2
- Kinderen terug
- Zingen: Paaslied vers 1 en vers 8
- Zingen LB 87,1.4
- Wet
- Zingen LB 87,5
- Gebed
- Collecte
- Zingen Ps 150
- Zegen

Preek over Lucas 24,13-35 – De levende Heer is sterker dan teleurstelling en verwarring

Broers en zussen, zusters en broeders, gasten bij ons, gemeente van de opgestane Heer,

1. Het is feest vandaag! Het grootste feest dat we als christenen te vieren hebben. Het graf is leeg, want Jezus ligt er niet meer. De levende heeft bij de doden niets meer te zoeken. De dood is overwonnen.

Tegelijk is er iets raars aan de hand met dit feest. Waarom viert niet iedereen het mee? Konden we Jezus maar laten zien... Konden we maar laten zien dat Jezus opgestaan is. Praat je op je werk wel eens met collega's over het Paasfeest? Voor de een is het een feest van eieren schilderen, paastakken, voorjaar, een heerlijk uitgebreid paasontbijt, ei, jus d'orange, lekkere broodjes, paasbrood – en dat is het dan.

De ander is afgeknapt op de kerk. Die valt zo tegen. Wat zie je er nu van dat Jezus opgestaan is? Waar is de liefde, de warmte en de betrokkenheid?

Maar zo is het vanaf het begin geweest. Niet iedereen viert mee. Op de dag dat Jezus is opgestaan, dat engelen het aan een paar vrouwen vertellen, dat de vrouwen dolblij terugkomen; op die dag zijn er twee anderen die teleurgesteld weg gaan. Weg uit Jeruzalem, weg uit de stad van God. Terug naar hun gewone leven zonder Jezus.

Teleurgesteld zijn ze. We hadden zo veel van die Jezus verwacht. Zou Hij de grote bevrijder van Israël zijn? Hij was een machtig profeet, niet alleen in wat hij zei, maar ook in wat hij deed. Maar nu is hij dood. En dan zijn er van die doorgeslagen enthousiaste types, die met verhalen komen over

engelen. Over opstanding. Ze zijn erdoor in verwarring gebracht.

Teleurstelling. Verwarring.

Allebei vind ik ze zo herkenbaar. En jij?

Mensen, christenen, die teleurgesteld zijn in andere christenen. En misschien ook wel in Jezus, in God. Al zul je dat misschien minder snel horen. Mensen, christenen, in verwarring.

Hoe zit dat dan met dat nieuwe leven? Waarom valt de kerk zo tegen? Heeft de kerk in Nederland nog toekomst? Waar is Gods koninkrijk? Wat is opstanding van de doden dan?

Teleurstelling en verwarring.

Je wilt toch niet dat ze je hoop en blijdschap afpakken!

Kwam Jezus dan maar een stuk met je meelopen...

Dan zou mijn hart weer gaan branden. Dan zou ik weer hoop krijgen. Blij worden.

Laten we eens kijken naar de ontmoeting van Jezus met die twee teleurgestelde mensen. Wat doet hij? En wat heb je daar vandaag aan? Hoe kun je vol worden en blijven van je opgestane Heer?

2. Wat is het eerste dat Jezus doet? Hij maakt zich niet bekend. Gek eigenlijk. Waarom niet?

Ze konden het niet zien. Ze waren veel te vol van hun eigen teleurstelling en verwarring. Zo werkt dat toch – je herkent het vast.

Ze denken helemaal vanuit hun eigen wereld. Dat zie je als Jezus een eerste voorzichtige vraag stelt: Waar praten jullie met elkaar over?

De reactie: Wat een domme vraag. Iedereen weet toch wat ons dwars zit? Begrijp je ons dan niet? Natuurlijk hebben we het over Jezus van Nazareth. Weet je dat dan niet?

Jezus vraagt verder. Wat dan? En hij krijgt de hele waterval over zich heen. Hij geeft ze alle ruimte om hun teleurstelling en hun verwarring op tafel te leggen. Zie je hoe goed Jezus kan luisteren? Hij zal ontwijfeld soms gedacht hebben: Jullie hebben het nog niet goed begrepen. Maar hij valt ze niet in de rede. Kijk eens goed naar het stuk in Lucas: het gesprek tussen Jezus en de twee leerlingen omvat 11 verzen. Daarvan worden er 8 gevuld door Kleopas. Dat is meer dan 70%. Jezus stelt alleen maar twee vragen. Hij laat ze praten – tot ze uitverteld zijn. Tot het einde toe corrigeert hij ze niet. Als eerste luistert Jezus.

Zij hebben nog helemaal geen oog voor Jezus. Ze zijn alleen nog maar vol van hun eigen teleurstelling en verwarring. Maar Jezus is zo anders. Hij heeft wel oog voor hen. Ze zijn teleurgestelde mensen, mensen in verwarring. Dat ziet Jezus.

En juist op de dag van zijn eigen opstanding zou je verwachten dat hij zegt: Vandaag geen teleurstelling. Vandaag even ophouden met zeuren. Vandaag geen verwarring. Hier ben ik – ik ben opgestaan. Ik wil dat jullie nu blij zijn.

Wie zit er hier nu in de kerk met het idee: ik moet vandaag blij zijn? Ik mag vandaag niet teleurgesteld zijn. Ik moet nu mijn eigen verwarring overschreeuwen. Op Pasen mag ik het niet laten zien.

Zo is Jezus dus niet. Jezus is niet bang voor teleurstelling of voor verwarring. Wees eerlijk – deze twee zijn teleurgesteld en verward. Wat zou het, dat zij teleurgesteld zijn in hem? Of verward door zijn dood? Jezus is er niet bang voor. Hij heeft net de dood overwonnen, de zonde, de duivel. Teleurstelling en verwarring, het zijn nog maar peanuts voor Jezus.

Wil je vol zijn van je levende Heer? Wil je een ander helpen om vol te zijn van onze levende Heer?

Het begint met een luisterend oor. De uitnodiging om eerlijk te zijn. Om ruimte geven aan gevoelens, aan gedachtenspingsels, aan hoe je tegen dingen aankijkt. Dat is wat Jezus ons biedt. Dat mogen we ook elkaar bieden in de Geest en de kracht van diezelfde Heer.

3. Maar dan?

Jezus wil niet dat we blijven hangen in teleurstelling en verwarring.

Wat zou jij nu vervolgens doen?

Wat is het tweede dat Jezus doet?

Hij zegt: 'Hebben jullie dan zo weinig verstand en zijn jullie zo traag van begrip dat je niet gelooft wat er in de bijbel staat?'

Zijn jullie nu echt zo dom? Snap je er dan helemaal niets van? Dan gaat het om hoe de zonde doorwerkt in hun verstand. Geestelijk gezien hebben ze gebrek aan inzicht. En daardoor wil het kwartje maar niet vallen. Hadden ze de bijbel begrepen, dan hadden ze ook geloofd.

Dit is scherp. Daar kun je boos van worden. Eerst al die mooie woorden over luisteren en begrip. En nu zo bot en confronterend zijn?

Jezus heeft geluisterd. En hij heeft het probleem haarscherp begrepen. Te weinig van de bijbel weten, geestelijke domheid, en daardoor gebrek aan geloof.

Als je boosheid voelt: Wees geen patient die van de dokter niet wil horen dat-ie ziek is.

Wat wil je? Blijven hangen in teleurstelling en verwarring? Of

wil je dat je hart gaat branden?

Dan heb je domweg een stuk kennis van de bijbel nodig. En dan maar niet een paar losse bijbelgedeelten. Dan mis je de samenhang. De rode draad in de bijbel. Het valt me steeds weer op dat het dan inderdaad mis gaat. Als je Gods grote plan niet meer ziet, dan kun je slechter omgaan met tegenvallers. Dan raak je teleurgesteld. Verward.

Wat doet Jezus dan? Hij laat zien dat het eerste deel van de bijbel, het Oude Testament, onaf is zonder hemzelf. Er moet nog een grote climax komen. Die wordt aangeduid in het Oude Testament. Er worden voorzeggingen gedaan. De Messias komt. Die maakt Gods plan helemaal af. Maar wel op een bijzondere manier. Via een kruis, via lijden. En pas dan de opstanding. Dat grote plan laat Jezus zien. Dan zie je: de dood van Jezus was Gods plan.

Tegen ons zou hij erbij zeggen: Jullie leven nu tussen mijn hemelvaart en mijn tweede komst. Een tussentijd, met lijden, tegenvallers, moeite, kruisdragen achter Jezus aan. Het hoort erbij. De bijbel zelf verteld al over ruzies onder de apostelen, over partijschappen in de kerk.

Maar tegelijk bemoedigt Jezus ons. In die tussentijd geeft hij ons ook al de Heilige Geest, de kracht van God die doden levend maakt. De opgestane Jezus leeft in ons. Van binnenuit worden we vernieuwd en veranderd. Het is die boodschap van en het lijden en de opstanding waardoor er van binnen een vuur gaat branden. Zo is het toch ook? Mijn hart gaat sneller kloppen als ik het zie. Of de tranen branden achter mijn ogen.

Leer dat van deze ontmoeting op Pasen: hun harten gingen branden toen de bijbel echt voor ze open ging. Wil je bevrijd worden van je teleurstelling en verwarring? Jezus, de opgestane Heer neemt ze weg door je inzicht te geven in de bijbel. Hij zet je hart in vuur en vlam.

4. Maar hadden ze nu al ontdekt dat Jezus opgestaan was? Waren

ze vol van hun levende Heer? Hun teleurstelling veranderde in een brandend hart – zou het echt zo zijn? Was het inderdaad zo dat Jezus moest sterven?

Ze hadden hun hart kunnen luchten. Ze hadden een stuk onderwijs gekregen en waren gegroeid in inzicht in de bijbel. Ze hadden hoop en uitzicht gekregen.

Maar voor je het weet blijf je daar hangen. Durf ik dit te geloven? Is dit echt waar? Kan ik mijn teleurstelling en verwarring loslaten?

Er is meer nodig dan een luisterend oor. Kennis en inzicht is niet genoeg. Je krijgt er geen relatie met de Heer zelf mee.

Wanneer gingen hun ogen wel open?

Toen ze samen met Jezus aten. Ze waren een stuk ontvankelijker geworden. Ze hadden hun verhaal kunnen doen. Ze begrepen meer van de weg van Jezus.

Ze voelden wel aan: Met deze man is iets. Die moeten we bij ons hebben. Die kan ons verder helpen. Ze komen op hun bestemming. Jezus wil doorgaan, maar ze dringen net zo lang aan tot hij bij ze blijft. En dan gaan ze eten.

En toen gebeurde het. Toen hij het brood zegende. Toen hij het brood brak. En uitdeelde. Samen eten, bij Jezus aan tafel. Toen zagen ze het opeens. Het is Jezus zelf! Hij is opgestaan!

En toen was hij weg. Maar dat maakte niet meer uit.

Het is Jezus zelf! Hij is opgestaan!

Herken je dat het zo werkt?

Ik hoorde de laatste tijd twee keer dat zussen het hier in onze gemeente zelf ook zo ervoeren. Je hoort een preek. En het raakt je. Maar pas als je daarna avondmaal viert, landt het echt. Je zit daar samen aan tafel. De tafel van je Heer. Je

deelt met elkaar. Je eet hetzelfde brood en je drinkt dezelfde beker. Er wordt een toepasselijk lied op het orgel gespeeld. En het kwartje valt. Je ogen gaan open. Je ziet.

Herken je dat het zo werkt?

We vieren niet voor niets avondmaal.

Wat wil je nu liever, dan eten met je Heer?

Er zijn er onder ons die als ze teleurgesteld zijn, verward, maar geen avondmaal vieren. Hoe ga jij daar mee om?

Maar kom op, dat is de omgekeerde wereld! Het avondmaal is juist een van de dingen waardoor teleurstelling en verwarring verdwijnen! Geen betere plek dan aan de tafel van Jezus, die is opgestaan uit de dood.

5. Dat zeg je nu wel zo mooi, aan tafel bij Jezus. Maar zij zaten echt bij hem aan tafel. Zij hoorden Jezus zelf de bijbel uitleggen. Wij moeten het wel zonder Jezus doen.

Dat klopt.

Of nee, het klopt niet. Ze zijn zich misschien maar een paar minuten bewust geweest dat Jezus bij hen was. Toen was hij weg. En door de Geest is Jezus hier nu bij ons.

En precies die dingen die Jezus zelf doet, die wil hij nog steeds doen. Door zijn Geest in ons te laten wonen. Hij wil ons nog steeds bevrijden van verwarring en teleurstelling. De opgestane Heer is veel sterker. Door zijn Geest mogen wij het aan elkaar bieden. Een luisterend oor, verfrissende bijbeluitleg. En avondmaal vieren.

Zo zocht hij die discipelen toen. Zo zoekt hij ons nu. Hij zoekt je als je weggaat. Teleurgesteld en verward. Hij luistert naar je. Maar het doel is natuurlijk nooit: blijven hangen in teleurstelling en verwarring. Waarom legt hij je anders de bijbel uit? Waarom wil hij samen met je eten? Het

doel is dat je terugkomt. Dolblij!

En dat we samen elkaar versterken. Niet in teleurstelling en verwarring. Hou elkaar niet gevangen met je teleurstelling en je verwarring. Jezus roept ze niet voor niets met de bijbel tot de orde. Nee, Jezus is opgestaan. Wees blij. Deel die blijdschap me elkaar. Vier samen feest!

Laat jullie blijdschap groeien, sterker worden, door het met elkaar te delen: je eigen ontmoetingen met Jezus. Vertel elkaar ook de positieve verhalen. Maak elkaar blij. Laat je blijdschap nog groter worden. Versterk elkaar en bemoedig elkaar – wordt steeds voller van je levende Heer!

Ik heb het de afgelopen week weer gemerkt. In gesprekken bij mensen thuis. Op de kerkenraad. Op de vespers. Toen ik bezig was met de preken voor vrijdag en voor vandaag. Luisteren naar elkaar en huilen van verwarring of teleurstelling, graven in de bijbel, avondmaal vieren, je blijdschap delen. Daardoor wordt je voller van de opgestane Heer. De bijbel is sterker dan onze verwarring en teleurstelling. En dat is logisch. Het is het boek van onze opgestane Heer. Hij is sterker! Laten we blij zijn en feest vieren.